

освітніх послуг: дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Бачинська
Олена Миколаївна. – Тернопіль, 2014. – 238 с.

Бульба Т. В.

*ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»*

Науковий керівник: к.е.н., доцент Криворучкіна О.В.

МОЛІВОСТІ РОЗВИТКУ ВІДЧИЗНЯНИХ АГРОПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Аграрний сектор став локомотивом економічного зростання в Україні за останні роки. Сільське господарство виробляє близько 12% ВВП країни, забезпечуючи робочі місця для мільйонів українців.

За європейськими стандартами земельні ресурси України величезні. Більше 70% загальної площі країни - сільськогосподарські угіддя. Це становить трохи більше 42 мільйонів гектарів, з яких 32 мільйони - це пашні, придатні для виробництва зерна та овочів. Крім того, Україна володіє значною кількістю багатих родючим чорноземом земель 30% світових запасів.

Дані переваги надають перевагу сприятливому географічному розташуванню України, яке поміщає його в помірно-континентальну кліматичну зону з належним доступом до водних і транспортних мереж. Цей сектор також користується послугами висококваліфікованого фонду праці, приблизно 25% населення України зайняті в аграрному секторі.

Частка сільськогосподарської продукції у загальному обсязі експорту з України зростає щорічно. За останні 10 років обсяг експорту основних сільськогосподарських культур збільшився вдсятеро. Україна, яка експортує свою продукцію в 174 країнах, займає провідні позиції на світовому продовольчому ринку. Зокрема, він є світовим лідером у виробництві та експорті соняшникової олії.

В Україні налічується 45 900 сільськогосподарських підприємств, з них 70% - ферми. Більшість сільськогосподарських підприємств знаходяться: Києві, Одесі,

Дніпрі, Миколаєві, Кіровограді, Запоріжжі та Вінницькій області.

Українські аграрії не зтикаються, оскільки 70,8% території України, або 42,7 млн. га, є сільськогосподарськими угіддями. Тут працює 150 компаній, які мають більше 10 000 гектарів, в тому числі 14 агрохолдингів, які використовують 100 000 гектарів і більше.

П'ять великих підприємств використовують 2,3 млн. га українського чорнозема або 7% орних земель країни. Це UkrLandFarming, KERNEL, Agroprosperis (New Century Holding), Миронівський хлібопродукт (МНП) та Астарта-Київ. Річні доходи цих гравців складають близько \$ 5 млрд. Ці агрохолдинги мають більш високу врожайність, ніж незалежні сільськогосподарські компанії (не включені в ці холдинги). EBITDA найефективніших агрохолдингів досягає 500 доларів США.

Потенціал українського агробізнесу реалізується менш ніж на 50% в першу чергу через постійну правову невизначеність, у тому числі щодо ринку землі. До недавнього часу в Україні швидко розвиваються лише галузі, пов'язані з рослинництвом. У обробному сегменті виробники зосереджені на внутрішньому ринку. Тепер, коли ринок насичений, ми можемо очікувати різкого стрибка у розвитку, особливо серед лідерів галузі, які бажають вийти на зовнішні ринки.

Експерти в галузі промисловості прогнозують, що до середини 2020-х років Україна стане № 3 у виробництві продуктів харчування у всьому світі, поступаючись лише США та Бразилії.

Агропідприємства повинні уважно стежити за тенденціями світового споживання. Зокрема, попит на сільськогосподарську продукцію, це енергетичні культури, різні бобові, органічні продукти. З правильним підходом до технології та маркетингу ми можемо заробляти набагато більше за гектар. І одночасно покращуючи екологію та підтримувати родючий шар ґрунту.

Точне землеробство, нові підходи до впровадження мінеральних добрив та засобів захисту рослин, а також використання останніх винаходів у генетиці рослин і тварин, є

великим потенціалом для агропідприємств. Потрібен час для реалізації цих нововведень, навчання персоналу та перебудови процесів, а також для розробки нових рослин, акліматизації видів культур та розвитку логістики, тому вже зараз потрібно переймати досвід світових лідерів.

Інша велика можливість для України - це органічне землеробство, де незнищена земля країни дозволяє йому стати основним виробником органічних продуктів. Багато сотень тисяч акрів вже присвячені органічному сільському господарству, і з часом Україна розраховує стати головним експортером до Західної Європи, щоб задовольнити все зростаючий попит на таку органіку.

Таким чином, в сучасних умовах необхідна зміна акцентів у аграрній політиці.

- Перехід від адміністративного регулювання до вільної конкуренції.
- Необхідний курс на підвищення рівня безпечності продовольства, що здатен підвищити якість харчування споживачів і забезпечити приріст високо маржинального експорту.
- Нарощення виробництва та експорту продукції з високою часткою доданої вартості, завдяки чому зменшується залежність українського АПК від волатильності сировинних ринків.
- Роботизація, дрони, датчики - тотальний віддалений контроль і моніторинг всіх операцій в on-line. Ми йдемо в еру роботизації і іншого шляху немає. Вся техніка, все поля, всі операції будуть доступні в on-line для управління, моніторингу, контролю.

Незважаючи на хороші досягнення в аграрному виробництві, експерти відзначають, що агробізнес України має потенціал для зростання. Зокрема, якщо Україна максимально ефективно використовуватиме свої земельні ресурси та інвестиції та оптимізує витрати на сільськогосподарську продукцію, це може збільшити валове врожай зерна з нинішніх 60 млн. тон. до 100 млн. тон. на рік і ще більше зміцнити свої позиції на світовому ринку. Існує потенціал для підвищення

продуктивності як у сільськогосподарських культурах, так і у тваринництві.

Українським компаніям потрібно навчитися рекламувати та показувати себе інвесторам. Для цього їм потрібні фінансові звіти, затверджені міжнародними аудиторами, прозора структура власності та чіткі плани розвитку щонайменше протягом п'яти років, щоб викликати інтерес інвесторів.

Валентова Ю.,
Чорноморський національний університет ім. П. Могили
Науковий керівник: к.е.н., Філімонова О.Б.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ ЯК ОБ'ЄКТ ДОСЛІЖЕНЬ

Фермерське господарство – одна зі складових сучасного агропромислового комплексу України. Фермерська діяльність потребує не лише високого обсягу випуску продукції, але й зумовлює необхідність отримання та подання достовірної інформації, що стосується наявності майна у господарстві, продуктивності праці, доходу та витрат, тобто точності обліку.

Посилаючись на Закон України «Про фермерське господарство», необхідно зазначити, що основна діяльність для сільськогосподарських підприємств – вирощування біологічних активів, саме тому набирає популярності питання щодо детальнішого вивчення як методологічних, так і практичних засад обліку біологічних активів.

Більшість науковців пропонують власне трактування біологічних активів аби більш точно передати їх обліково-аналітичну сутність. Проте, згідно з чинним законодавством біологічні активи – тварини або рослини, від яких у процесі біологічних метаморфоз отримують сільськогосподарську продукцію та (або) додаткові біологічні активи чи інші економічні вигоди.

Взагалі прийняття П(С)БО 30 „Біологічні активи” та його застосування на практиці стало причиною змін в процесі обліку сільськогосподарських підприємств. Зміни відбулись саме в